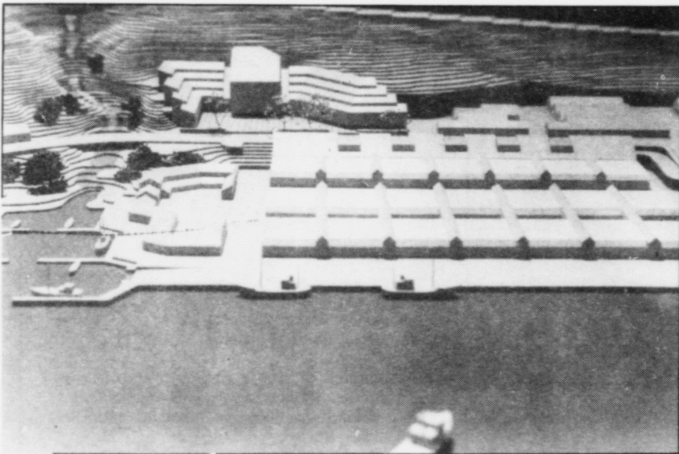
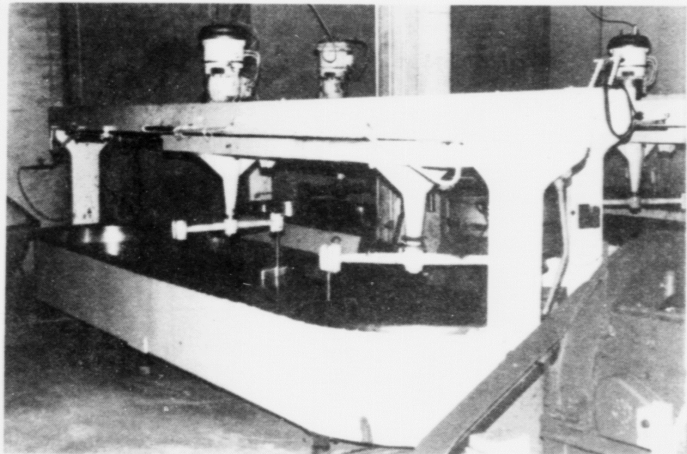

Vilhelm Johannesen heldur litið um Sundsdepilin, tí hann er alt ov miðsavandi. Eisini heldur hann, at gransking og vørmenning eru náttúrligar uppgávur, sum Menningarstovan skal taka sær av

Taravirkid átti at havt fingið betri umstøður at virka undir, heldur Vilhelm Johannesen. Hann heldur, at tað almenna eigur at stuðla monnum, um áhugi er at fara í gongd aftur

fiskagóðskingarvirki og eg vildi ynskt, at stig vórðu tikin úti kring landið at seta góðskingarvirki á stovn, bæði til at tilvirka saltfisk, framleiða vøru úr svartkjaftri, fiskaroykivirki o.l.

Eisini haldi eg, at vit áttu at fingið gongd á aftur grótidnaðin. Vit høvdu ein grótidnað, sum ikki gekk, men eg eri fullvisur í, at orsøkin til, at hesin idnaðurin ikki gekk, var tann, at virkið, sum talan er um, ikki var nógv væl útgjørt. Hetta var ikki eitt nútímans virki og hevði ikki tey amboð, sum eru neyðug.

Fáa vit eitt nútímans grótvirki, so trúgvi eg, at vit kunnu fáa munandi burtur úr føroyskum gróti bæði til heimamarknaðin og møgulega til útflutnings.

Eitt projekt til eitt nýtt grótvirki fyriliggur og sigur Vilhelm Johannesen, at honum dámar væl hesar ætlanirnar.

Vindmyllur og taraidnaður!

— Hvussu við vindmyllu-idnaðinum í Vágum?

— Landsstýrið er vitandi um, at tað verður arbeiðið við tí málinum og fær landsstýrið meira at vita, hvat skal gerast, um ein mánaða ella so.

— Nú hava verið trupulleikar við vindmyllu-framleiðsluni. Er vandi fyri, at vindmyllu-framleiðslan verður eitt nýtt taravirki?

— Tað trúgvi eg ikki, og eg trúgvi heldur ikki, at taravirkið átti at blivið tað, sum tað gjordist. Persónliga vildi eg ynskt, at menn fóru undir aftur taravirki.

Eg var sjálvur landsstýrismaður, tá taravirkið fór í gongd. Vit vita, at virkið var ov illa figgjað. Eitt nú varð ein bátur bygður til at fiska tara, og tann báturin fekk onga figging, tí lógirnar fyri

idnaðargrunnin og menningargrunnin heimað ikki at læna til skip, og hann kundi heldur ikki fáa stuðulslán, tí lögtingsins figgjarnevnd metti ikki, at tari var fiskur og so haldi eg heldur ikki, og nógv stór hædd varð tikin fyri rakstrarfigging. Eitt tilikið virki skal jú royndarkoyrast í eina tíð.

Tann framleiðslan, sum varð send frá taravirkinum til ymsar keyparar, varð ógvuliga væl móttikin. Góðskan var av besta slag. Tað visti seg tá, at tað var nógv kálk í taranum, og tí skuldi nógvur lútur til fyri at fáa kálkið burtur, og tí bleiv úrtøkan úr taranum ov litil.

Størri úrtøka tá tarin er skorin fyrr

Vilhelm Johannesen sigur víðari, at hann hevur høyrð, at menn hava skorið tara á somu støðum síðani, og tað hevur vist seg, at úrtøkan bleiv nógv størri.

— Eg meini, at Torkild Lindberg hevði eina forkláring tá, sum tykist at vera røtt nú, um at orsøkin til at úrtøkan var so litil í byrjani var, at tarin hevði staðið ov leingi. Varð hann skorin regluliga, so bleiv úrtøkan eisini nógv størri.

— Eg havi eisini fingið at vita, at tað eru tvey alginatvirki í Danmark. Tey framleiða alginat við m.a. at innflyta ráveruna úr Alaska. Tá tað kann vera lønandi, so kann tað eisini vera lønandi at framleiða alginat burtur úr tara í Føroyum, her vit hava nógv mikið av tara.

— Merkir tað, at um idnaðarmálaráðharrin æt Vilhelm Johannesen um tað mundið, tá taravirkið gavst, at virkið hevði verið veruleiki í dag.

— Eg hevði ið hvussu so er gjørt, hvat eg hevði kunnað fyrri at virkið hevði kunnað koyrt víðari í nakrar mánaðir afturat.

Virkið byrjaði á heysti í 1980 og steðgaði longu tíðliga í 1981, og eg haldi, at tann tíðin var alt ov stutt til at visa, um hatta var ein møguleiki ella ikki.

Almenna fer at stuðla nýggjum taravirki

— Eru ætlanir um at fara í gongd aftur?

— Eg havi skilt, at onkur av teimum somu monnum hevur áhuga at byrja av nýggjum, men bygningurin varð jú seldur, og eg veit ikki, um maskinur o.l. eru í bygninginum longur. Men sjálvur vildi eg mett, at um áhugi er fyri at fara í gongd aftur, so átti ein frá almennari síðu at lagt rygg til eina tilika endurreisn.

Hvat viðvikur vindmyllu-framleiðsluni, so sigur Vilhelm Johannesen, at landsstýrið hevur viðgjørt málið og fer at taka støðu til eina umsókn frá stigtakarunum um stutta tíð.

Vilhelm Johannesen sigur seg vóna, at gongd kemur á vindmyllu-framleiðsluna og heldur, at vit eiga at gera so nógv sum møgligt í Føroyum. Higar til hevur ein stórir partur av vindmyllunum verið gjørdur í øðrum londum. Her hugsar hann serstakliga um masturina, ið myllan er fest á. Ein av orsøkunum til, at hetta er gjørt á meginlandinum hevur verið tann, at skipsamband til eitt nú USA er betri higani.

Nú er so samband komið beinleiðis millum Føroyar og USA og fer hetta at halda fram, so heldur Vilhelm Johannesen, at tað átti at borið til at gjørt mastrarnar til myllurnar í Føroyum eisini og flutt tær beinleiðis til USA. Hetta hevði verið gott iskyoti hjá skipasmíðjunum.

Uppá fyrispurning

hvussu nógvan pening vindmylluprojektið í Vágum hevur tørv á, sigur Vilhelm Johannesen, at her er talan um so mikið nógv av peningi, at neyðugt helst verður við serligari veðhaldslóg.

— Vit hava lógina um veðhald fyri smærri idnaðarvirki, men vindmyllu-framleiðsla er jú stóridnaður. Harafrat er lóg um veðhald fyri flaka- og frystvirki sum heldur ikki fevnir um hetta slag av idnaði.

Sundsprojektið

Vit spurdu eisini landsstýrismannin í idnaðarmálum, hvørja meining hann hevur um tað stóra idnaðarprojektið á Sundi. Til tað sigur hann:

— Eg meini, at handa ætlanin er ov miðsavandi. Tað er givið, at vit skulu hava nøkur nýggj virki, m.a. virki, sum viðgera nýggj fiskasløg og

góðska tey fiskasløg, sum vit fiska í dag, men eg meini, at hesi virkini skulu spjæðast runt í landinum.

Annars haldi eg, at tað er ikki rætt, at depilin á Sundi skal átaka sær uppgávur, sum eiga at vera almennar. Tað at granska, skipa fyri vørmenning o.s.fr. eru uppgávur, sum náttúrliga hoyra undir Menningarstovuna, tí i og við at tað almenna hevur hesar uppgávur, so hava øll javnbjóðis atgongd til at fáa úrslitini av granskingini og vørmenningini.

Eitt, sum eg eisini eri heilt ósamdur við Hans Mortensen um, er tað hann nevndi á Fiskivinnutinginum í fjør um, at nakrir bátar skulu út at seta og aðrir út at draga. Vit mugu fyrst seta okkum spurningin, hvi ein fiskimaður er fiskimaður. Tað er hugurin til at veiða. Til at siggja fiskin

koma upp. Hver tímir at vera við einum báti, sum bara setir! Tað verður eingin fiskimaður.

Aliráðið!

At enda spurdu vit Vilhelm Johannesen, hvørjar avgerðir, sum landsstýrið hevur tikið í undanfarna ári á vinnuøkinum, hava havt serligan týðning. Til hetta sigur hann, at avgerðin um at skipa eitt aliráð hevur ómetaliga stóran týðning fyri samskipan, tilrættaleggning og framtíðar menningina av hesi nýggju vinnugreinini.

— Tað er eisini mín fatan, at Aliráðið virkar rættiliga væl. Vit hava valt ta røttu samansetingina av ráðnum og eg rokni við, at tað verður til gagn fyri alipolitikkinn næstu árin.

jan

Nýggjur fundur um kjarnorkuvápnafri Norðurlond

Nú hendir aftur nakað í málinum um at gera Norðurlond til kjarnorkuvápnafritt øki. Á norðurlendsku tingmannaráðstevnunni í Keypmannahavn í november mánað, mæltu norðurlendsku javnaðarflokkarnir til at seta niður ein norðurlendskan tingmannaból, sum skal arbeiða víðari við málinum. Og tað verður gjørt nú.

Mikudagin og hósdagin verður SAMAK-fundur í SAMAK eru teir norðurlendsku javnaðarflokkarnir og fakrørslan í Norðurlondum.

Tá verður væntandi samtykt at seta tingmannabólkin, har allir flokkar í teimum norðurlendsku tingunum fáa høvi at verða við.

Ætlanin er eisini, at SAMAK-fundurinn skal viðgera møguleikarnar fyri at hava eina norðurlenska tingmannaráðstevnu aftrat um Norðurlond sum kjarnorkuvápnafritt øki. Tað hevur verið frammi, at ein slik ráðstevna skal verða í Oslo antin seinast í hesum árinum ella næsta ár.

Úr Føroyum fara Atli Dam, formaður í Javn-

aðarflokkinum, Hans Jørgensen, skrivari, og Oli Jacobsen fyri fakrørsluna.

Arbeidara-ráðstevna

SAMAK-fundurinn fer eisini at viðgera onnur mál. Á skránni er m.a. arbeidara-ráðstevnan, sum verður 27.-29. august í ár, og í tí sambandinum verður í løtuni arbeiðið við at gera eina bók. Tí føroyska partinum av bókinu stendur Jóannes Dalsgaard, landsskjalavörður fyri.

Av øðrum evnum kunnu nevast fløtta-

Framhald á síðu 15